

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
(دانشکده پرستاری مامایی و پیراپزشکی)

عنوان درس: فارماکولوژی
مقطع: کارشناسی
سال تحصیلی: نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱
محل تدریس: دانشکده پرستاری مامایی و پیراپزشکی
پیش نیاز: بیوشیمی، فیزیولوژی
نوع واحد: نظری
میزان واحد: ۲
تعداد جلسات: ۱۵
رشته تحصیلی: دانشجویان علوم آزمایشگاهی
زمان تدریس: دوشنبه ۱۰-۱۲
نام مدرس: مهسا حسنی پور
ایمیل: mhasanipoor@gmail.com

شرح واحد:

در طی گذراندن واحدهای دارو شناسی دانشجو با دسته های مختلف دارو آشنا گردیده و مکانیسم و عوارض جانبی آنها را می آموزد. در این واحد درسی دانشجو با مفاهیم مهم فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک دارو آشنا می شود و تداخلات مهم دارو را فرا می گیرد. از آنجایی که استفاده از داروها در زندگی هر فرد اهمیت زیادی دارد بایستی دانشجویان را با مفاهیم مهم داروشناسی آشنا کرده و جنبه های خاص استفاده از دارو را برای آنها روشن نمود. لذا با توجه به توضیحات فوق این واحد ابعاد مختلف فارماکولوژی پایه و بالینی را پوشش خواهد داد.

هدف کلی درس:

- ۱- در این درس دانشجویان با کلیات و مفاهیم داروشناسی نظیر فارماکودینامی و فارماکوکینتیک آشنا خواهند شد.
- ۲- در این درس دانشجویان با انواع اشکال دارویی آشنا شده و ملاحظات مربوط به کاربرد آنها را فرا می گیرد.
- ۳- در این واحد درسی دانشجو بر خانواده های اختصاصی داروها و مصارف بالینی آنها تسلط پیدا می کند.
- ۴- در این واحد درسی دانشجو با عوارض جانبی مهم داروها و تداخلات حائز اهمیت آنها آشنا خواهد شد.

اهداف اختصاصی درس:

در پایان دوره از دانشجو انتظار می رود که:

- ۱- مفاهیم کینتیک شامل جذب توزیع متابولیسم و دفع و را بیاموزد. اهمیت هر مرحله را توضیح دهد و عوامل موثر در هر مرحله را توضیح دهد.
- ۲- با مفاهیم فارماکو دینامیک آشنا شود. آگونیست - آگونیست نسبی- آنتاگونیست- سینرژسم و مسایل مربوطه را بداند.
- ۳- آثار تحریک دستگاههای پاراسمپاتیک و سمپاتیک بر اعضای بدن را توصیف کند. آثار مهار کننده ها بر عملکرد اعضای اصلی بدن را پیش بینی کند. انواع اصلی گیرنده های موجود روی بافت های اجرائی اتونوم را نام ببرد.
- ۴- گروه های اصلی داروهای ضد فشار خون را فهرست کند و نمونه هایی از داروهای هر گروه را ارائه دهد. عوامل تعیین کننده فشار خون و پاسخ رفلکس گیرنده فشار را توضیح دهد. انواع اصلی مدرها را نام ببرد و آنها را به محل اثرشان ارتباط دهد.

- ۵- داروهای ضد آنژین و مکانیسم آنها را بداند و انواع داروهای تاثیر گذار بر اختلالات انعقادی را شرح دهد و مکانیسم آنها را مشخص نماید.
- ۶- با داروهای آنالژیک مختلف آشنا شود و تفاوت مهم بین داروهای اوبیوئیدی و غیر اوبیوئیدی و کاربردشان را بیاموزد.
- ۷- داروهای مهم موجود در هریک از زیر گروههای آنتی بیوتیکها را نام برده فعالیت ضد باکتریایی و کاربردهای بالینی آنها را شرح دهد. مکانیسم های ایجاد مقاومت باکتریایی در برابر این داروها را توصیف کند. ویژگی های فارماکوکینتیک این داروها را که دارای بیشترین ارتباط با کاربرد بالینی آنها میباشد بیان کند. آثار سمی اصلی این داروها را نام ببرد.
- ۸- با داروهای ضد ویروس آشنا شود و کاربرد آنها را بیاموزد. داروهای ضد قارچ را اموخته و آنها را با هم مقایسه کند.
- ۹- با سیستم هورمونی بدن و عمل هورمونها آشنا شود. گلوکوکورتیکوئیدهای طبیعی و گلوکوکورتیکوئید صناعی را نام برده تفاوت های آنها را با هورمون های طبیعی ذکر کند. کاربرد این داروها را در اختلالات تنفسی را بیاموزد.
- ۱۰- داروهای اصلی را که در درمان هیپو تیروئیدی و هیپرتیروئیدی به کار میروند نام ببرید. و داروهای ضد پرکاری تیروئید مختلف را باهم مقایسه کند.
- ۱۱- آثار انسولین را بر کبد عضله و بافت چربی شرح دهد. داروهای ضد دیابت خوراکی را بیاموزد. انواع محصولات انسولین موجود و مدت اثر آنها را بیان کند. کاربرد هومون های جنسی و آنتاگونیست های آنها را در درمان بیماریها در زنان و مردان شرح دهد. آثار سمی استروئیدهای آنابولیک را که برای افزایش توده عضلانی به کار میروند را شرح دهد.
- ۱۲- با واسطه های شیمیایی دخیل در ایجاد التهاب آشنا شود. داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی و تاثیرشان را در درمان التهاب و کنترل تب بیاموزد.
- ۱۳- بنزودیازپین ها و باربیتورات ها ی رایج را با یکدیگر مقایسه کنید و چگونگی تاثیر تفاوت هایشان بر کاربرد بالینی آنها را مورد بحث قرار دهد. با کاربردشان در درمان تشنج آشنا شود.
- ۱۴- خصوصیات اصلی و کاربردهای بالینی داروهای ضد سایکوز معمول را بشناسد. عوارض جانبی اصلی داروهای ضد سایکوز را ذکر کنید.
- ۱۵- دسته های مختلف داروهای ضد افسردگی را نام ببرد. تداخلات دارویی مهم مربوط به داروهای ضد افسردگی را شناسایی کنید. انواع صرع و داروهای موثر در آن را بداند.
- ۱۶- با داروهای موثر بر سیستم گوارش آشنا باشد (آنتی اسیدها، ضد اسهال ها، ضد تهوع ها) و با سازوکار داروهای موثر بر آسم آشنا باشد.

روش تدریس و وسایل کمک آموزشی:

سخنرانی
بحث گروهی
پرسش و پاسخ
استفاده از ویدئو پروژکتور، وایت برد، فیلم

وظایف دانشجوی:

به صورت منظم در کلاس حضور داشته باشند
مطلب هر جلسه را قبل از ورود به کلاس مطالعه کرده باشد .
در کلاس فعال بوده و در پرسش و پاسخ ها شرکت نمایند.

روش ارزشیابی :

- ۱- امتحان میان ترم
 - ۲- کوئیز
 - ۳- امتحان پایان ترم
 - ۴- امتحانات به صورت چهار جوابی گرفته می شوند.
- ۴۰٪
۱۰٪
۵۰٪

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس داروشناسی نظری نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۵-۹۶				
جلسه	تاریخ	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۴۰۰/۱۱/۱۱	مقدمات فارماکولوژی، اشکال دارویی فارماکودینامیک	دکتر حسنی پور	دروس پیش نیاز
۲	۴۰۰/۱۱/۱۸	فارماکوکینتیک	دکتر حسنی پور	مطالعه جلسه قبل
۳	۴۰۰/۱۱/۲۵	فارماکوکینتیک و انواع راه های مصرف دارو	دکتر حسنی پور	مطالعه جلسه قبل
۴	۴۰۰/۱۲/۲	مقدمات فارماکولوژی اوتونوم، داروهای کلی نرژیک و آنتی کلی نرژیک	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۵	۴۰۰/۱۲/۹	داروهای آدرنرژیک و آنتی آدرنرژیک	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۶	۴۰۰/۱۲/۱۶	داروهای ضد فشار خون و دیورتیکها	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۷	۴۰۰/۱۲/۲۳	داروهای ضد آنژین و ضد انعقاد	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۸	۴۰۱/۱/۲۱	داروهای ضد درد غیر استروئیدی، داروهای ضد درد اوپیوئیدی	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۹	۴۰۱/۱/۲۸	غده آدرنال و داروهای استروئیدی	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۱۰	۴۰۱/۲/۴	کلیات سیستم اندوکراین، داروهای کم کاری و پر کاری تیروئید، داروهای ضد دیابت	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۱۱	۴۰۱/۲/۱۱	آنتی هیستامینها و داروهای گوارشی (بلوک ترشح اسید معده) و داروهای موثر بر اسم	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۱۲	۴۰۱/۲/۱۸	داروهای آرام بخش و داروهای ضد صرع	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۱۳	۴۰۱/۲/۲۵	داروهای ضد افسردگی و ضد جنون	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل
۱۴	۴۰۱/۳/۱	مقدمات کموتراپی، بتالاکتامها؛ مهار کننده های سنتز پروتئین	دکتر بازماندگان	مطالعه جلسه قبل

مطالعه جلسه قبل	دکتر بازماندگان	آمینوگلیکوزیدها، داروهای ضد قارچ و ضد ویروس	۴۰۱/۳/۸	۱۵
--------------------	-----------------	---	---------	----

منابع:

Basic and clinical pharmacology, Bertram G. Katzung, 12th Edition
 Katzung & Trevor's Pharmacology Examination and Board Review, 11th Edition
 Goodman and Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics, 12th Edition